

ΣΧΕΔΙΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σχ. Έτος: ...2014-2015.....

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ Α ΛΥΚΕΙΟ ΑΡΣΑΚΕΙΟ

ΨΥΧΙΚΟΥ.....

Ο ΤΙΤΛΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

”Το Χιούμορ στη μουσική των κλασικών συνθετών- η άλλη όψη του Μεγαλείου.”

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ (ΠΕ)	ΔΙΑΤΙΘΕΜΕΝΕΣ ΩΡΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΕ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΕΤΗ (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	ΣΧΕΤΙΚΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ (ΦΟΡΕΑΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ)
Γύφτουλα Κωνσταντίνα	ΠΕ 16	1 ώρα την εβδομάδα	ΟΧΙ	

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Α. ΣΚΟΠΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΣΑΦΩΣ ΔΙΑΤΥΠΩΜΕΝΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ
(Μέχρι 250 λέξεις):

Η έρευνα αυτή έχει σκοπό να αναδείξει μια άλλη διάσταση της κλασικής μουσικής, αυτή του χιούμορ που υπάρχει διάσπαρτο στις παρτιτούρες των κλασικών έργων, ώστε να δημιουργηθεί, εν κατακλείδι, ένας πόλος έλξης των μαθητών στον κόσμο της κλασικής μουσικής της οποίας η παιδευτική αξία είναι παγκοσμίως αναγνωρισμένη.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ:

Ποια είναι η έννοια του χιούμορ στη μουσική.

Το μουσικό χιούμορ έχει ανάγκη τα ‘δεκανίκια’ του Λόγου για να υπάρξει;

Ποιες φόρμες ενισχύουν την έννοια του μουσικού χιούμορ.

Πού εντοπίζεται στην όπερα και πώς ανιχνεύεται στην «απόλυτη» μουσική.

Με ποιο τρόπο εμφανίζεται στον κάθε ένα από τους κλασικούς συνθέτες, αν και εφόσον εμφανίζεται.

Η συμβολή των αισθητικών, μορφολογικών και αρμονικών αναλύσεων στην κατανόηση των μουσικών χαρακτήρων.

B. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ (κριτήρια επιλογής θέματος, συσχέτιση με διδασκόμενα μαθήματα, αναμενόμενα μαθησιακά οφέλη κ.λπ., ενδεικτικά μέχρι 300 λέξεις).

Η απάντηση στην ερώτηση προς τους μαθητές: «Τι μουσική ακούτε;» είναι σχεδόν πάντα αρνητική για την κλασική μουσική. Στις προτιμήσεις των μαθητών προηγούνται πάντα η ροκ, η ποπ, η μέταλ, η τζαζ ενώ η κλασική μουσική ανέκαθεν αποτελούσε για τα παιδιά είδος ‘προς αποφυγήν’, με ελάχιστες εξαιρέσεις. Αποτελεί γεγονός ότι τα νέα παιδιά δεν έχουν μάθει να ακούνε κλασική μουσική, όχι μόνο επειδή οι γονείς τους δεν ακούνε αλλά γιατί την θεωρούν δύσκολη, απρόσιτη και πολύ σοβαρή. Επέλεξα λοιπόν το συγκεκριμένο θέμα θέλοντας να στρέψω την προσοχή των παιδιών σε μια διαφορετική πτυχή της κλασικής μουσικής από την οποία θα αποκομίσουν σημαντικά μαθησιακά οφέλη. Ενδεικτικά:

1.Γνωριμία των μαθητών με το ρεπερτόριο της opera buffa και της opera comique.

2.Διεύρυνση των γνώσεων σχετικά με θέματα ιστορίας, μορφολογίας και αισθητικής της μουσικής.

3.Επαφή με σημαντικά έργα της συμφωνικής και ευρύτερης οργανικής μουσικής των Haydn, Mozart, Beethoven.

4.Εξοικείωση με συγκεκριμένες φόρμες της οργανικής μουσικής όπως η humoresque, η burlesque, το scherzo αλλά και με τις έννοιες του χιούμορ, του αστείου, του κωμικού, της σάτυρας, του σαρκασμού, του grotesque.

5.Ανάλυση μουσικών έργων.

6.Εξοικείωση με την ομαδοσυνεργατική διαδικασία και τους τρόπους παρουσίασης εργασιών.

Το θέμα υπάγεται στον κύκλο ‘Τέχνη και Πολιτισμός’ και στην διερεύνησή του εμπλέκονται και άλλες ειδικότητες όπως η Πληροφορική, η Θεατρολογία, τα Καλλιτεχνικά, η Νεοελληνική Γλώσσα καθώς και οι Ξένες Γλώσσες.

Γ. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΗΓΩΝ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ, ΜΕΘΟΔΟΥ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΘΑ ΑΚΟΛΟΥΘΗΘΕΙ ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΑΠΟΦΕΥΧΘΟΥΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΑΝΤΙΓΡΑΦΗΣ (μέχρι 200 λέξεις)

Οι διαδικασίες μάθησης πραγματοποιούνται μέσω της αξιοποίησης και διαχείρισης των πληροφοριών και βιβλιογραφίας που προτείνει η καθηγήτρια και που βρίσκουν τα παιδιά σε sites μουσικολογικού ενδιαφέροντος.

Αξιοποιούν τις διαδικτυακές κοινότητες www.jstore.org και www.wikipedia.com.

Το τμήμα χωρίζεται σε ομάδες εργασίας κάθε μια από τις οποίες αναλαμβάνει να μελετήσει μία ή περισσότερες πτυχές του θέματος.

Ενδεικτικά:

- 1.Περί χιούμορ γενικά-το χιούμορ στη Γλώσσα.
- 2.Το χιούμορ στην ‘απόλυτη’ Μουσική.
- 3.Το χιούμορ στην όπερα.

4. Αισθητικές και μορφολογικές αναλύσεις μουσικών έργων.

Από τις πρώτες συναντήσεις με τους μαθητές γίνεται σαφής, από την καθηγήτρια, ο τρόπος χρήσης της βιβλιογραφίας και των πηγών ώστε να αποφευχθούν φαινόμενα αντιγραφής.

Δ. ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΕΧΝΗΜΑΤΟΣ (μέχρι 200 λέξεις)

1. Να αναπτύξουν οι μαθητές ενδιαφέρον και θετική στάση απέναντι σε ένα μουσικό κόσμο που μέχρι πρόσφατα απέρριπταν.

2. Να πραγματοποιήσουν μια μουσικολογική έρευνα υψηλού επιπέδου σ' ένα πεδίο αρκετά εξειδικευμένο.

3. Να αποκτήσουν γνώσεις σχετικά με την ιστορική περίοδο του κλασικισμού από μια άλλη οπτική γωνία.

4. Να έλθουν σε επαφή με το ρεπερτόριο της γαλλικής και ιταλικής όπερας.

5. Να αναπτύξουν ικανότητα αρμονικής συνεργασίας μέσα από την ομαδοσυνεργατική μαθητική διαδικασία.

6. Να συνεχίσουν να ακούνε κλασική μουσική και μετά το πέρας της ερευνητικής Εργασίας.

Οι μαθητές που παίζουν μουσική σε επίπεδο μέσης σχολής ή ανωτέρας στην τελική παρουσίαση της εργασίας τους θα ερμηνεύσουν και κάποια κομμάτια εν είδει lecture recital.

Ε. ΠΟΡΟΙ – ΥΛΙΚΑ – ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ-ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ-ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ ΕΙΔΙΚΩΝ

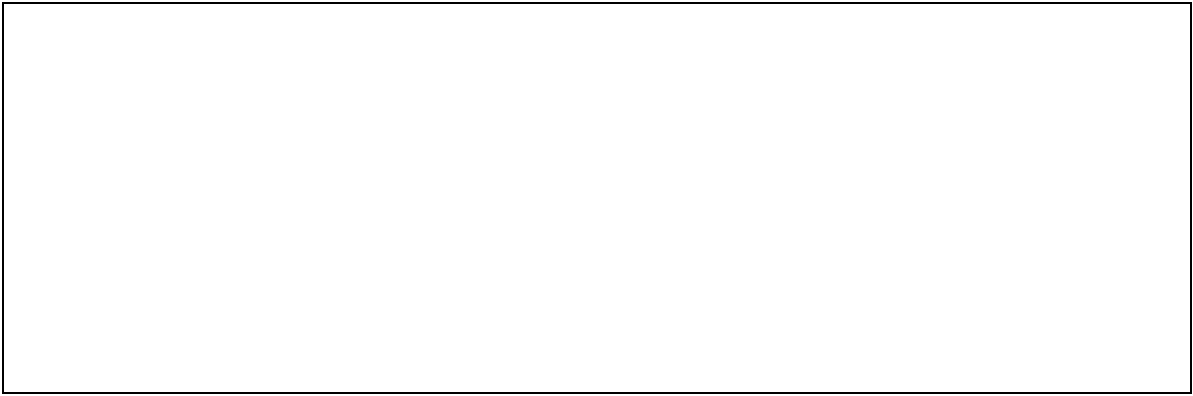
Απαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή για την υποστήριξη της διδακτικής πρακτικής:

1. Hardware: ένας υπολογιστής συνδεδεμένος στο διαδίκτυο για κάθε ομάδα μαθητών.
2. Software: εκπαιδευτικό και γενικής χρήσης λογισμικό καθώς και διαδικτυακά εργαλεία.
3. Διαδραστικός πίνακας για την προβολή οπτικοακουστικού υλικού.
4. Επίσκεψεις στο Μέγαρο Μουσικής ή στην Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών για παρακολούθηση συναυλιών.
5. Προσκήσεις ειδικών μετά από συζήτηση με τους μαθητές και την τελική διαμόρφωση των ερευνητικών ερωτημάτων.

ΣΤ. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Walton K.L., "Understanding Humor and understanding Music", *The Journal of Musicology*, XI/1, σελ.32-44, 1993.
2. Schütze.S., "Versuch einer Theorie des Komischen", 1817, στο: R.Hohenemser, *Über Komik und Humor in der Musik*, Jahrbuch Peters, XXIV, σελ.73, 1917.
3. Plavša Dušan, "Intentionality in Music", *International Review of the Aesthetics and Sociology of Music*, τόμος 12, No.1, σελ.65-74, 1981.
4. Ravizza Victor, "Möglichkeiten des komischen in der Music. Der letzte Satz des Streichquintets in F dur, op.88 von Johannes Brahms", *Archiv für Musicwissenschaft*, τόμος 31 No.2, σελ.137-150, 1974.

5. Wolf, Konrad. *The teaching of Arthur Schnabel*. Faber & Faber, London, 1972.
6. Eggebrecht H., "Der Begriff des Komischen in der Music in der Musikästhetik des 18 Jahrhunderts", *Die Musikforschung*, τόμ. IV, σελ.144-152, 1951.
7. Schubart Christian Friedrich Daniel, *Ideen zu einer Ästhetik der Tonkunst*, παράθεση από τον Eggebrecht στο προαναφερθέν άρθρο, σελ 149.
8. Lissa Zofia, "Über das Komische in der Music", πτυχιακή πανεπιστημιακή εργασία του 1938, δημοσιευμένη στο *Aufsätze zur Musikästhetik*, Berlin, 1969.
9. Dalmonte Rossana, "Towards a semiology of Humor in Music", *International Review of the Aesthetics and Sociology of Music*, τόμ.26, No.2, σελ 167-187,1995.
10. Wittgenstein Paul, *Lectures and Conversations in Aesthetics, Psychology and Religious Belief*, εκδ.Cyril Barrett, Berkeley: University of California Press, σελ.19-21.
11. Rahn John, "Aspects of Musical Explanation", *Perspectives of New Music*, τόμ.XVII/2, σελ.205,217-218, τεύχος άνοιξη-καλοκαίρι 1979.
12. Kerman Joseph, "Analysis, Theory and New Music", *Contemplating Music*, Cambridge: Harvard University Press, σελ.61, 1985.
13. Pirandello Luigi, "L'umorismo", *Saggi, Poesia, Scritti vari*, εκδ.του M. Lo Vecchio Musti, Opere, τόμ. VI, σελ.160, Verona, 1960.
14. Stravinsky Igor, *An Autobiography*, New York, σελ.130, 1936.
15. Schering Arnold, *Humor, Heldentum, Tragik bei Beethoven. Über einige Grundsymbole der Tonsprache Beethovens*, εκδ. Heitz, Strasbourg, σελ.24-26, 1955.
16. Volker Kalisch, "Mozart und Kitsh: Ein Musikalischer Spass?", *International Review of the Aesthetics and Sociology of Music*, τόμ.23 No.1, σελ.43-60, 1992.

Ζ. ΣΧΟΛΙΑ, ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΡΟΙ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ
ΕΥΘΥΝΗΣ

